

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ROK 2023

Fundacja Inspiratornia

Zielone zacisze 3/111

03-294 Warszawa

I. Współpraca z agendą administracji publicznej

Fundacja realizowała projekty dzięki dofinansowaniu Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych. Głównym celem Fundacji w roku 2022 była edukacja publiczna w obszarze uzależnień i szkolenia.

Dzięki FRPH Fundacja zrealizowała 4 projekty – są nimi:

1.KONKURS DLA DZIENNIKARZY

Konkurs prowadzony jest corocznie od 2015 roku. W sumie zgłoszono do niego blisko 440 prac i przyznano aż 43 nagród dziennikarzom związanym z najważniejszymi mediami w Polsce (tygodnik Polityka, Newsweek, Polskie Radio, TVN, Duży Format, Onet, WP.PL).

W pierwszym konkursie przewodniczącym Jury był Mariusz Szczygieł a w kolejnych edycjach konkursom przewodniczy Katarzyna Surmiak-Domańska – autorka wielokrotnie nominowana do Nagrody Literackiej Nike, laureatka Nagrody „Newsweeka” im. Teresy Torańskiej. Współpracuje jako tutorka i wykładowczyni z Polską Szkołą Reportażu przy Instytucie Reportażu. Obok niej w Jury zasiadają: dr Bernadeta Lelonek-Kuleta, międzynarodowa ekspertka w dziedzinie uzależnień behawioralnych oraz prof. Barbara Giza – prof. nadzwyczajny w Katedrze Informatologii, Bibliologii i Edukacji Medialnej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach UMCS.

Co roku Fundacja rekomenduje dziennikarzom nowe obszary tematyczne, na jakich warto się skupić przygotowując pracę, którą planują zgłosić do konkursu. –

Zgłoszenia były pobierane przez formularz: <https://www.fundacja-inspiratornia.pl/konkurs>

Partnerem projektu oraz patronem medialnym był magazyn Press, organizatorem i realizatorem konkursu jest Fundacja Inspiratornia, rozdanie nagród odbyło się na Międzynarodowej Konferencji Uzależnienia Behavioralne Fundacji Res Humanae.

Laureaci:

[I nagroda - Agnieszka Rodowicz - reportaż „Gdy głowa nienawidzi ciała”, \(Duży Format\).](#)

[II nagroda - Zuzanna Krzysztofik - „Jestem bohaterem” reportaż o uzależnieniu od](#)

[gier komputerowych \(portal Doba.pl\).](#)

[III nagroda - Dawid Karpiuk – „Błękit” - reportaż o uzależnieniu od seksu \(Newsweek\),](#)

[Wyróżnienie - Agnieszka Urazińska – „Szłam na spotkanie z nieznanym...” \(Wysokie Obcasy\).](#)

2.STYPENDIA DLA DZIENNIKARZY

Od 2018 roku Fundacja Inspiratornia wraz z Fundacją Instytut Reportażu regularnie realizuje projekt mający na celu promocję rzetelnej wiedzy na temat zaburzeń psychicznych. Dziennikarze, którzy biorą w nim udział, poza honorarium, otrzymają również wsparcie opiekunów wśród których znajdują się: Mariusz Szczygieł i Remigiusz Grzela oraz Maja Ruszpel (opiekun merytoryczny)

3.PROMOCJA BADAŃ NAUKOWYCH

Zorganizowano 3 konferencje prasowe.

Rezultaty:

Dotarcie do 4,5 miliona odbiorców. Sposób kalkulacji odbiorców zgodny monitoringiem mediów – PressService.

W pierwszej konferencji udział wzięli:

prof Łukasz Wieczorek, Aleksandra Łukasiewicz, Maja Ruszpel-moderator, w drugiej prof Wieczorek i Maja Ruszpel.

Opis

Konferencja nr 1

Czy wczesne korzystanie z gier komputerowych i urządzeń mobilnych wpływa na pamięć dzieci oraz ich umiejętność kontrolowania swojego zachowania? Odpowiedź na to pytanie niosą wyniki badań dr. Magdaleny Rowickiej pod nazwą „Brzdąc w sieci 2.0”.

W Polsce, z urządzeń mobilnych korzysta 1/3 dzieci między 12 a 23 miesiącem życia i blisko 2/3 dzieci mających od 2 do 5 lat. (CBOS, 2019).

Z badań „Brzdąc w sieci 1.0” wynika, że w 2020 roku dzieci w wieku 0-6 lat średnio spędzały ponad 1 godzinę dziennie na korzystaniu z urządzeń mobilnych. I choć narosło wiele mitów dotyczących szkód związanych z używaniem tych urządzeń przez tak małe dzieci – z punktu naukowego konsekwencje korzystania przez dzieci z urządzeń mobilnych w dalszym ciągu nie są wystarczająco dobrze poznane.

Kolejne badanie zrealizowane przez dr Magdalenę Rowicką z Akademii Pedagogiki Specjalnej pod nazwą „Brzdąc w sieci 2.0” jest jednym z pierwszych na świecie, które zajęło się tym obszarem badając tak szeroką grupę respondentów. W badaniu udział

wzięło bowiem aż 744 dzieci w wieku 4-6 lat i 744 rodziców, w tym 653 kobiet (87,8%) i 91 mężczyzn (12,2%). Średni wiek rodzica to 33,83 lata.

Badaczka postanowiła odpowiedzieć na pytania:

1. Czy istnieje związek między korzystaniem z urządzeń mobilnych przez dzieci w wieku 4-6 lat a poziomem ich funkcji poznawczych: umiejętnością skupienia, utrzymania uwagi, a także pamięci, percepcji?
2. Czy istnieje związek (i jeśli tak, to, na czym polega) pomiędzy dziennym czasem korzystania z urządzeń a pamięcią operacyjną, czyli krótkotrwałą?
3. Czy istnieje związek pomiędzy specyfiką korzystania z urządzeń mobilnych a zdolnością do kontroli impulsywnych (lub automatycznych) reakcji?

Informacje wynikające z obydwu badań dr. Rowickiej mogą być wskazówką dla rodziców małych dzieci, jak zdrowo korzystać z nowoczesnych technologii. Aktualne badania są kontynuacją pierwszego projektu „Brzdąc w sieci 1.0”, którego wyniki były między innymi inspiracją dla Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do podjęcia kampanii dedykowanej rodzicom dzieci w wieku przedszkolnym „Pierwsze kroki w cyberświecie”.

Ogłoszenie wyników „Brzdąc w sieci 2.0” nastąpiło na konferencji prasowej, która odbyła się [online](#) w dniu 8 sierpnia o godzinie 12:00.

W konferencji udział wzięli:

- Dr Magdalena Rowicka – Akademia Pedagogiki Specjalnej
- Profesor Maria Deptuła – konsultantka kampanii społecznej *Pierwsze kroki w cyberświecie*
- Marcin Sochocki – z Fundacji Poza Schematami, prowadzącej kampanię Pierwsze kroki w cyberświecie

Moderacja – Maja Ruszpel

Konferencja nr 2

REKOMENDACJE DO ZMIAN W POLSKIM PRAWIE HAZARDOWYM WYNIKAJĄCE Z ANALIZY PRAWODAWSTW W INNYCH KRAJACH

Jak lepiej chronić osoby grające w gry hazardowe przed uzależnieniem? Na ile dostępność gier hazardowych sprzyja wzrostowi uzależnień w społeczeństwie? Na te i inne pytania odpowiada raport opracowany przez naukowców z Instytutu Psychiatrii i Neurologii pt. [Prawo wobec hazardu – przegląd literatury i regulacji prawnych w wybranych krajach świata](#)

Badanie przeprowadzone przez IPIN dotyczyło przeglądu i analizy literatury naukowej w obszarze dostępności do gier hazardowych, wpływu rozpowszechnienia grania na społeczeństwo oraz zjawiska nielegalnego uprawiania hazardu. Celem analizy legislacji zaś była identyfikacja rozwiązań prawnych w wybranych krajach. Badacze z Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie przyjrzeni

się prawodawstwom w 7 krajach: Irlandii, Włoszech, Stanach Zjednoczonych, Finlandii, Korei Południowej, Niemiec i Australii. Wnioski z badań posłużyły za rekomendacje do wdrożenia zmian w polskim prawie dotyczącym gier hazardowych.

Naukowcy skupili się przede wszystkim na takich rozwiązaniach, które pozwolą ograniczyć dostępność do gier, a także pozwolą lepiej chronić graczy przed uzależnieniem od hazardu. Wśród najważniejszych proponowanych rozwiązań znalazły się m.in.:

- Podwyższenie minimalnego wieku gracza do 21 lat,
- Ograniczenie dostępności do salonów z automatami,
- Zwiększenie liczby inspekcji i kontroli w salonach, kasynach, kolekturach etc.
- Wprowadzenie systemu, w którym każdy grający korzystałby z imiennego, indywidualnego konta oraz karty gracza, dzięki czemu mógłby uczestniczyć w jakiegokolwiek grze hazardowej, ale także mógłby (np. jeśli jest osobą z uzależnieniem od hazardu) nałożyć nieodwracalne samowykluczenie z wszelkich gier,
- Wprowadzenie systemowo górnych limitów strat finansowych, jakie każdy gracz może ponieść w danej grze.

Badacze odnieśli się także do zjawiska odpowiedzialnej gry (responsible gambling). W Polsce prawo hazardowe zobowiązuje do wdrażania narzędzi, które umożliwiają graczowi kontrolę nad grą – czyli możliwość ustalania samodzielnie przez gracza limitów środków, które stawia grze oraz ustanowienia czasu, jaki poświęca na grę. Niestety jest tak jedynie w legalnych grach internetowych i salonach z automatami, które stanowią tylko część polskiego rynku gier hazardowych. W pozostałych miejscach gier takie limity nie obowiązują, a jednocześnie nie ma systemowych rozwiązań za pomocą których można je samodzielnie ustanowić.

Konferencja prasowa odbyła się 6 października o godzinie 12:00, która odbyła się [online](#).

Na konferencji wystąpili:

Prof. Łukasz Wieczorek – Instytut Psychiatrii i Neurologii, autor badania

Aleksandra Łukaszewicz – specjalistka terapii uzależnień, pracująca na co dzień z osobami uzależnionymi od hazardu

Maja Ruszpel – moderatorka konferencji oraz ekspertka z zakresu odpowiedzialnej gry

Konferencja nr 3

Dr hab. Łukasz Wieczorek dr hab. Katarzyna Dąbrowska – naukowcy z Instytutu Psychiatrii i Neurologii - zrealizowali badanie pt. *Zaburzenia Hazardowe Współwystępujące z Zaburzeniami Związanymi z Używaniem Substancji Psychoaktywnych oraz we Współchorobowości z Innymi Zaburzeniami Psychicznymi. Rozpowszechnienie i Standardy Leczenia.*

W ramach projektu naukowcy dokonali:

- przeglądu literatury na temat leczenia osób ze współwystępującymi zaburzeniami hazardowymi i zaburzeniami psychicznymi,
- powołali zespół ekspertów, w którym brali udział profesjonaliści zajmujący się pomocą osobom z zaburzeniami hazardowymi oraz sami pacjenci.

Celem badania było wypracowanie rekomendacji do leczenia zaburzeń hazardowych współwystępujących z zaburzeniami związanymi z używaniem substancji psychoaktywnych oraz we współchorobowości z innymi zaburzeniami psychicznymi.

Wyniki badań skłaniają do modyfikowania aktualnych programów leczenia uzależnień i indywidualnego traktowania pacjentów z uwagi na fakt, że aż 28,1% problemowych i patologicznych hazardzistów nadużywa alkoholu i aż 9–33% pacjentów, którzy podejmowali leczenie zaburzeń związanych z używaniem alkoholu miało również współwystępujące zaburzenia hazardowe. Jednocześnie – jak mówią badania: ryzyko występowania zaburzeń używania alkoholu jest od dwóch do czterech razy większe wśród pacjentów leczonych z powodu zaburzeń hazardowych w porównaniu z osobami z populacji generalnej nie przejawiającymi objawów patologicznego hazardu.

Konferencja odbyła się 19 grudnia o godzinie 11:00 w trybie online: <https://meet.google.com/ztr-eqqx-zkm>

Wzięli w niej udział:

Dr hab. Łukasz Wieczorek – autor badań

Maja Ruszpel – moderatorka

4. PODCASTY

Zrealizowano 10 podcastów poświęconych nadużywaniu gier komputerowych przez dzieci oraz profilaktyce uzależnienia od gier.

Przeprowadzono wywiady z:

- Żanetą Leśniak z Monaru na temat terapii e-uzależnień
- Dorotą Jabłońską z poradni leczenia uzależnień na warszawskiej Ochocie - dwie rozmowy, w tym jedna z udziałem Joanny Jurek
- Damianem Gałuszką z AGH
- Magdaleną Rowicką z APS - dwie rozmowy
- Sylwią Pawłowską z magazynu remedium
- Bartoszem Śliwińskim z Polsko Amerykańskiej Akademii technik Komputerowych
- Mateuszem Felczakiem z SWPS
- Bernadetą Lelonek-Kulecą z KUL

Nagrano zapowiedzi każdej rozmowy oraz jingle reklamowy.

zakupiono reklamę na facebooku.

10 wywiadów umieszczono na Spotify pod adresem
<https://open.spotify.com/show/7FF4S3I1UZRoIQI44TgqKG>